

SZÉKELY UJSÁG

egyesülve a SZÉKELY HIRLAP-pal.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A
SZÉKELY UJSÁGOT
néhai Molnár Emil,
a
SZÉKELY HIRLAPOT
Bíró Lajos alapította.

Előfizetési árak:
el evre . . . 90 Leu
Félév . . . 45 Leu
Három hónap . . . 15 Leu
Hirdetés — Nyílttér
díjszabás szerint.

Felelős szerkesztő és kiadó:

Kovács J. István

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

KOVÁCS-HIRLAPIRODA, Str. Gen. Avarescu
(volt Gábor Áron-utca) 1. szám.

Főszerkesztő:

Dr. I. Diénes Ödön

Egy székely község ünnepe

A Hősök Házának felavatása Felsőcsernátonban.

Amint a Székely Ujság megírta, a közeli Felsőcsernátonban a székely karakterű és az összetartás csodát tüvelt: saját anyagi erejéből, úgynevezett „kalákázás” útján felépítette a kultúr házat, melyet emlékezésül a régi-kre, elnevezett *Hősök Házának*.

Akik építették és akik egy téglával is hozzájárultak az épülethez, színén hősök: a munka hősei, a nem csüggedés katonái, a jobb jövőbe vetett reménység szántó-vetői, akik megmutatják, hogy nem ok a mai nehéz gazdasági helyzet arra, hogy tétlenül várjuk a segítséget és engedjük begyomosodni a ház küszöbét.

Nem csak a jelenért kell dolgozni, hanem a jövőéért is.

„Segíts magadon, az Isten is megsegít”.

Meleg székely szeretettel köszöntünk Felsőcsernáton derék székely népe és köszöntjük annak lelki vezetőjét: Sólyom Ferenc tiszteletet, aki eszmét adott és serkentett a munkára testvér, én édes székelyem.

A hideg, kemény télies idő nem vette el a kedvét az ünneplőknek, kiknek sorában ott láttuk a messze falu székelyeit, papjait, kántorait, tanítóit. Megérkezik Albis népszerű kántora, Turóczy Árpád is 15 tagú cigányzenekarával. Csaknem megéljenzi őket a falu népe.

Mintha csak követválasztásra készülne. Olyan mozgalmas lett egy napra a kis székely falu utcája. . .

Hálaadó istentisztelet.

A kicsiny kálvinista templom minden padsora megtelt ünneplő közönséggel, mely hálatelt szívvel áldozott Istenének a munka jutalmáért.

Dr. Jakó Dénes alsócsernátoni lelkész predikációja mélyen a lelkekbe szántott és felemelte mélységes hitével a csüggedő szíveket.

Istentisztelet után a

Hősök Házában

kézdődött meg a gyönyörű, városi nivót is meghaladó műsoros ünnepély.

A Ref. Énekhar Hoppe: „Daloljatok. . .” c. dalát adta elő nagy énektudással, összeesendüléssel.

Volloncs Miklós avató beszéde és imája után Simon Tilda sikerült szavalata következett, majd a község ref. lelkésze, Sólyom Ferenc az építés történetét ismertette az ó közvetlen, a székely éjszaka józan gondolkodásával. Bámúlattal hallgattuk azt a szép munkát, melyet a község apraja-nagyja végzett a kultúr ház megteremtésével. Ha kiszámítjuk a nyers erő munkáját, az értéke meghaladja a 80—90000 leut. És ma olyan kulturterme van Felsőcsernátonnak, hogy kevés község mondhatja el ezt magáról. Van külön hatalmas hangverseny-terme és külön olvasóterme. A színpad homlokzatának két oldalán elhelyezett emléktáblán megörökítették a világ-háború felsőcsernátoni hőseinek a nevét.

A ref. énekhar jellegző zárta a sikerült délelőtti

ünnepélyt, hogy rá alig 10 percre megtérítve álljon a koncert-teremben a 170 terítékes asztal.

A társas ebéd.

Valósággal a mesebeli terüj-asztalkám története jutott eszünkbe, amikor láttuk azt a gyorsaságot, melylyel a csak néhány perc előtti hangverseny-terem átalakult ebédlő-teremmé és a szorgos női kezek ép oly gyorsasággal meg is terítették az asztalokat.

Nem is kellett várakozni sokáig a párolgó csigatészta levesre, melyet mintegy ötven darab tyukból főztek és izletes-ségével a jó háziasszonyokat dicsérte.

Örömmel hallgattuk a felköszöntőket is, melyek egytől-egyig élénk bizonyágtételei voltak a falu kulturális értékeinek.

Az első felköszöntőt Volloncs Miklós esperes mondotta Makkay ref. püspökre, majd Végh Endre alsócsernátoni ny. tanár Sólyom Ferenc lelkészre ültette poharát. Imreh Lajos, a marionfalviak papja a felsőcsernátoniakat köszöntötte. Szóke Miklós ikafalvi lelkész két legtevékenyebb felsőcsernátoni lakósról: Kovács Lajosra és Kovács Károlyra mondott lelkes felköszöntőt. Dr. Jakó Dénes alsócsernátoni lelkész Bajka Gerő helybeli kántort köszöntötte, Kádár Ernő torjai lelkész pedig a felsőcsernátoni ref. dalárdára ültette poharát.

Az esti program

úgy folyt le, ahogy azt a Székely Ujság közölte.

Nagy sikerrel szerepelt a ref. dalárda. Az élőképek, a szindarab szintén kimagasló műsor számait voltak az estnek. Különte Dénes magyar népdalait a lélekhez szóltak. Csinos volt az eltáncolt magyar szülő.

Imreh Lajos lelkész előadása sok tanulságot szűrt le és praktikus gondolatokat adott az erkölcsös életre.

A sikerült estét a tánc fejezte be, melyhez Turóczy Árpád albisi kántoruri „cigány” zene-kara játszotta kiválóan virradatig a talp alá való nótákat.

Egy szép, egy felejthetetlen falusi bál éjszaka emléke sokáig ott marad azoknak a lelkében, akik résztvettek Felsőcsernáton népének kultúr-ház-avató ünnepségén.

= Európa választás előtt. Az óvilág kétségtelenül választalon van. Németországban a jövő hónapban elnökválasztás van. Márciusban lesznek a porosz választások. Itt a szélsőséges pártok valamelyikének győzelme várható. Márciusban lesznek Franciaországban a kamarai választások. Itt is a baloldal előretörése a bizonyos, amely ellentétben a jobboldalival, a béke hive.

A választat tehát a tavasz fogja eldönteni. Egyelőre a helyzet nagyon zavaros, a háború vagy béke problémája bár a felszínen nem látszik, de a diplomáciai kulisszák mögött ott szunyadozik. Mi lesz és mi nem, azt nem tudjuk. Lehet, hogy igaz lesz az evolucionisták eszméje, miszerint a történelemben ugrások nincsenek. De lehet, hogy nem!

A székely nép fennmaradásának alapjai.

— László Dénes róm. kath. lelkész felolvasása a Szent Antal estélyen. —

A székely népmeséknek van egy bűvös, kedves alakja: Mirkó királyfi. Mirkó a székely népről s árva sorsáról gondolkozik, lelkem előtt áll ennek a népmesei alaknak deli szép termete, ékes arcúlatja, szomorú nézése, tengermély két szeme, melyek közül az egyik folyton sir, a másik meg állandóan nevet.

Népének már századok óta sir mind a két szeme, még akkor is sir, amikor nevet.

S a mai nagyon sulyos időkben talán már sirni se tud, nincsenek könnyei, eltemette minden könnyét, nincsen könnyek születése szomorú, könnytelen szemekkel s elfáult lélekkel néz szomorú sorsa elé.

Akármilyen bubánatos is az életünk, akármennyi szenvedéssel és nélkülözéssel is van televerve a mai székely élet, akármilyen sötét, csillagtalan éjszakában is bandukol a székely nép s akármilyen összetört, fuldokló reményű lélekkel is járja életének kinnal kövezett, rögös útjait, mégis — *élni akar*.

Élni akar, mert amint az egyes emberben, épp úgy a népekben is nehezen hal meg az élet, az élni-akarási ösztöne. A jelen akármilyen nehéz és már-már kétségbeesítő is, „lesz még ünnep a világon” — mondja a sok vihart kibírt székely lélek.

„Lesz még ünnep a világon,” ha létünk és fennmaradásunk alapjait ápoljuk, feltéve őrizzük s minden áron megmenteni igyekezzünk. Élni fogunk, ha a mai kegyetlen időkben feltéve, óva ápoljuk még megmaradt intézményeink s „fellegváraink” megtartó légkörében a székely szellemet, az őstől drága örökségképpen öröklött székely lélek fényét s faji nemes vonásait; élni fogunk, ha a multak alvó lelkét a jelen ható erejévé tesszük az által, hogy az új idők új szavát s követelményeit megértve, a mult értékeit felassuk és beépítjük a székelység életépítő erői közé. Az ősi gyökerekbe való belefogódzás s az azokból való korszerű táplálkozás biztos záloga a boldogabb székely jövőnek!

Itt él a keleti végeken évszázadok óta ez a maroknyi, verejtékes sorsú székely nép az idegen népek elsöprésével fenyegető tengerében. Kemény munka a kenyere. A zsenge gyermekkortól a megrokkant öreg-ségig folyton küzdök, folyton feszül az izom.

A híres székely művésznek, Márton Ferencnek van egy műve: „Gátkötő székelyek.” Amint ottan verik le a cölöpöket, kötik a gátat: pattanásig megfeszül, kiduzzad minden izomrost és idegszál. Ezt a képet diák koromban sokáig elnéztem és azt állapítottam meg: találó szimbólum! Mióta öntudatos lélekkel figyelem s megtapasztalom a székely nép életét ezeknél a fájdalomtól zaklatott rögöknél, meggyőződtem, nem is szimbólum, hanem reális berögzítése a székelység örökös küzdésének, megfeszített munkájának.

Mivel küzdök? A zordon kopár föld-dél. Ezzel. Örökösen törli-turja, éjet-nappal téve dolgozza, hasogatja, hogy behódoljon, hogy megteremje valahogyan szűkösön a mindennapi kenyeret. Munkáját arca véres verejtéke malterozza kenyérré.

A föld, ez az örökös követelő, melyet annyit öntözött és öntöz verejtékkel a székely: fennmaradásunk egyik alapja.

A föld, az örök anyja, ad szilárdságot, biztonságot a megtántorodott embereknek. A székely már régen megérezte a költő mély igazsága szavait.

„A nagy világon e kívül
Nincsen számodra hely
Aldjon vagy verjen sors keze
Itt élne s halnód kell.”

Megérezte, hogy: a föld, mely ápol s eltakar! A székelyt, ha szűken is, de valóban ápolja, elteti, mikor életet, kenyeret ont kebléből, ruházatot és fát terem, hogy dermedt tagjait felmelegítse s el is pihenteti, mikor eldől az élet alkonyán.

A világháború s az azt követő nagy összeomlás után is a földbe fogódzott, kapaszkodott bele a székely, mint a vízbeúzó a biztos partba, mert tudta, mint a mondák Anteusa, hogy addig van remény a talpraállásra, amíg van szilárd föld a lába alatt.

Nem is csoda, ha ugyanarra összenőtt a lelke, élete az édes anyafölddel. Évszázadokon át szántotta-vetette. Ekéje nyomán a nyíló barázdába behullott a vércseppje s elvegyült ez a barna rögökkel. A barázdák felületét is sokat öntözte a székely vér, mikor a százados esztendőik fonalán annyi háborús zaklatása közben patakokban ömlött végig a felhasított barázdák felületén!

A föld történelmének hordozója s öröke. Mikor új tavasszal újra ott áll a fájdalomtól zaklatott rögök mellett a föld fia s beleakasztja ekéjét az ősi rögbe, a föld illatával az ősök szelleme csap elő, érzik ki. Mint oromra a felhő, összegyűl lelkében a mult minden története, minden nagy bánata s minden kevés öröme. Úgy olvassa a nyitott barázdákban felhengerlett multnak sok történetét, mint nyitott történelemkönyv lapjairól.

A föld dajkálója, alakítója a székely ember természetének. A föld alakította, kalapálta, formálta testét s lelkületét. A föld nevelte keménnyé gerincét, edzette acéllá karját. A székely föld csodás gazdagsága mélyítette s változatos színei formálták olyan kincses gazdagságára a székely lelket. A székely beszédében, nótáiban, beszédes képeiben a nagy természet ezer színes változata, a patakok futása, fenyvesek zöldje, bükkös

rengetegek elmélyedő melancholiája vibrál és ragyog.

A föld, a girbe-görbe székely föld nevelte bele a székely észjárásába a göbös csavarosságot, mégis becsületességet, nyíltságot.

Egyszóval a föld, a nagy természet reá nyomta arculatát a székely testre-lelékre. Nagy kincse, értéke, ereje a föld a székelynek, mert neveli, elteti, formálja, ápolja s eltakarja.

A földre ezért vigyázni kell, a földet ápolni, védeni, oltalmazni kell, hogy ki ne csusszék a székelység talpa alól, mert aki a levegőben lóg, azzal könnyű elbánni!

Épp azért az árva rögök mellett, székelek ősi földjén, minél több székely embernek kell élnie. Kell föld, de az a föld a miénk legyen. Kell föld, de az székely föld legyen azáltal, hogy székely-magyarok lakjanak rajta s dobbantsanak reá s simogassák meg minden kis rögét! Mert: „az emberek: vár a hegyen; emberek: gát a völgyben; emberek: fák a határon. Az emberek erősebbek, mint a sziklák, szilárdabban állanak, mint a szálak”!

(Sipos Domokos: Istenem, hol vagy? c-k. 25-o). Ezek az emberek öntudatos, bátor lélekkel álljanak a föld mellett.

A mai nehéz, sulyos idők letörlik az embert, de letöröttségünkben is egyenesen kell állnia a léleknek, mert az Isten s a lelkünk a miénk, mivelünk, habár nem is maradt egyebünk.

A csüggedést elűzi s a székely élet sötét éjszakáját felderíti, bevilágítja, teleülteti, tűzdeli csillagokkal a bátor önértetű lélek s a multakból táplálkozó önértet, öntudat világossága.

Sóhajós, borus felhők alatt jár a székely nép élethajója a nagy elsodródás után s most mintha súlyozná, inogna is, de nem süllyedhet el, biztos révbe, boldog kikötőbe jut, ha nem csüggedő lélekkel ügylünk multunk értékére s átmentsük a jövő holnapjaira. A halottan is élő s ható erők új viszonyok új igényeit alkalmazva és azokat használva, átsegítenek a mai viharos időkön.

(Folyt. köv.)

A Kézdivásárhelyi Takarékpénztár közgyűlése.

Amit kevés bank tett meg az országban, a Kézdivásárhelyi Takarékpénztár az idén is megtartotta rendes évi közgyűlését, annak rendje és módja szerint kiadva évi zárszámadását. És ami kiemelendő, városunk eme székely alapítású bankja oly mérleggel lépett a nagy nyilvánosság elé, hogy bank-szakemberek is elismerőleg állapítják meg a Kézdivásárhelyi Takarékpénztár mintaszerű vezetését.

A közgyűlés egyébként a részvényesek nagy érdeklődése mellett a mult szombatán, jan. 23-án d. u. 4 órakor foly le a bank helyiségében.

Dr. Török Andor elnökgazdátó üdvözölte a megjelenteket és megnyitotta a Kézdivásárhelyi Takarékpénztár 59. évi rendes közgyűlését.

Az igazgatóság jelentése.

Dr. Vargha Béla igazgatósági tag az igazgatósági jelentést olvasta fel, melyből kiragadunk néhány részletet.

„Az 1931. üzletév, — kezd a jelentés — melyről ezuttal beszámolunk, intézetünk fennállásának 59. esztendeje. Ezen 59 év alatt soha oly sulyos gazdasági viszonyok nem voltak, mint az elmúlt 1931. esztendőben.

A világháború 1918-ban véget ért ugyan, de nem ért véget az a gazdasági ellenségeskedés, melynek ma is tanui vagyunk s amely megrendítette az egész világ gazdasági egyensúlyát. Az ennek nyomán támadt vihar óriási; erős intézményeket söpört el nemcsak Európában, hanem az egész világon s nem kímélte meg vidékünket sem. A bajt csak növelték azok az elkésett és elhibázott törvényes intézkedések, melyek hivatva lettek volna orvosolni azt. Így az év első felében hozott kamattörvény, mely a fővárosra és a falusi intézetekre egyforma kondíciókat tett kötelezővé, — nemcsak a pénzintézeteknek, hanem az adósoknak is nagy kárát okozta. Közludomású ugyanis, hogy egyes gyengébb bonitású pénzintézetek ellenálló képességét e törvény megrendítette s így ez volt elsősorban megindítója azoknak a betétes rohamoknak, — amelyekben

nemcsak sok bank, de sok adós is elvérzett.” — Majd pedig így folytatja a jelentés:

A gazdasági vihar.

„Az előbb vázolt gazdasági vihar minket sem került el, de szilárdan állottuk azt. Egy pillanatra sem rendült meg intézetünk. Alig pár hónap alatt 45 millió betétünkkel szemben 21 millió Leut mozgósítottunk, nem szólva az ezen felül befolyt cca 3 millió jövedelemről. Tettük pedig ezt tisztán saját erőnkkel, anélkül, hogy bárkitől reescompte — vagy más alakban, hitelt kértünk volna. S nem tartozunk ma sem, sem a Banca Naționalănak, sem másnak 1 Leuval sem. — Az 1931. évben összesen 32 és fél millió Leu betétet fizettünk ki, ezzel szemben az év folyamán 16 milliót betettek úgy, hogy évi többletkifizetésünk per saldo cca 16 és fél millió Leut tesz ki. Ha ehhez hozzáűjtjük a 4 millió 200 ezer Leus készpénzkészletünket és azonnal realizálható más tőkéinket, megállapíthatja bárki, hogy a Kézdivásárhelyi Takarékpénztár rendkívül mobil intézet, ahol az igazgatóság és vezetőség nemcsak arra fektetett súlyt, hogy ki helyezze a pénzt, hanem arra is, hogy jó és biztos helyre helyezze azt ki.”

A nyereség:

Átterve a nyereség tárgyalására, — tárgyalja a jelentés a továbbiakban — közöljük, hogy a fentvázolt viszonyok miatt sulyos milliókat kellett kamatozatlanul pénztárunkon tartanunk s így nyereségre nem igen számíthattunk. Ennek dacára mégis nyereségről számolhatunk be a tisztelt Közgyűlésnek. 1931. évi tiszta nyereség kitesz

Leu 736.254'48

hozzá a mult évről áthozott

nyereség: Leu 14.377'58

Összes nyereség: Leu 750.632'06

Jelentjük, hogy ebből az adótörvény 32. §-a alapján adómentesen direkt tartalékolunk a kétes követelések tartalékára Leu 334.333'88

Tisztelettel javasoljuk továbbá, hogy a fennmaradó összegből fordítassék a rendes tartalékalap dotálására: adómentesen 10% L. 73.625 felüldotálására 226 375 „ 300 000 — adóköteles

Összes tartalékolás: Leu 634.333'88
míg a fennmaradó „ 116.298'18
vitessék át az 1932. üzletév javára: Összesen = mint fent Leu 750.632'06

Mint méltóztatnak látni, nyereségünket csakis tartalékolásra javasoljuk fordítani, miután a sulyos gazdasági viszonyok fokozottabb óvatosságot követelnek.

A nyereségnek ily szétosztása esetén saját tőkéink, a szükségessé vált és már keresztülvitt leírásokon kívül, 13.880.800 Leut fognak kitenni.

Jelentjük továbbá a tisztelt Közgyűlésnek, hogy látván a sulyos idők közeledtét, mint bankszindikátusi tagintézet, június végén megkértük a revíziót, minek alapján intézetünk Felszeghi Gyula bankigazgató, szindikátusi revizor által 1931. július 15—19 közötti időben rendben megrevizáltatott. — Fontos volt ez azért is, hogy teljesen idegen, elfogulatlan szakértő adjon véleményt intézetünkről, annak bonításáról. — Ezen a legmesszebbmenő részletekig, a legnagyobb alaposággal mege tett revízió teljes elismeréssel szól intézetünk bonításáról, igazgatásáról és vezetéséről, amikor megállapítja intézetünkről a következőket: „Vizsgált intézet a három év előtti revízió óta is számottevően fejlődött. — Tőkeerős, vezető intézet, mely még a mai sulyos viszonyok között sem vesz igénybe visszleszámítolási, vagy postahitelt s tekintélyes betétállományának 15-20 %-át készpénzben tartja állandóan rendelkezésre. A piacon előfordult csődöknél nem volt érdekelve az intézet s nagyobb tőkéi nincsenek sehol lekötve.”

Jakab István nyugalomba vonulása.

A szeretet és elismerés hangjain emlékezik meg az igazgatóság jelentése ifj. Jakab István nyugalomba vonulásáról, amikor a következőket mondja:

„Átterve a személyi ügyekre, igaz tisztelet és nagybecsülés hangján bejelentjük a tisztelt közgyűlésnek, hogy ifj. Jakab István vezérigazgató 1931. december 31-én magas korára és betegségére való tekintettel nyugdíjba vonult. Nevezett kezdetben, mint pénztárnok, majd mint vezérigazgató 59 éven át becsületes és lelkiismeretes munkálkodásával, az intézet célirányos vezetésével a Kézdivásárhelyi Takarékpénztár a kifejlődés magas fokára emelte. Most pedig, mikor jól megérdemelt nyugalomba vonult, nem mulaszthatjuk elismerésünket, nagybecsülésünket és köszönetünket tolmácsolni 59 évi eredményes munkásságáért. Épp ezért javasoljuk elévülhetetlen érdemeinek jegyzőkönyvben való megörökítését.

A következő elismeréssel záródik a jelentés:

Mielőtt e nehéz gazdasági évről szóló jelentésünket befejeznék, kifejezést kell adjunk annak, hogy intézetünk tisztikara páratlan egyszerűséggel, ritka kitartással és lelkes munkálkodásával hozzájárult ahhoz, hogy intézetünk sikeresen küzdött végig a gazdasági válság e sulyos esztendején.

A felügyelő bizottság

nevében dr. Fejér Lukács teszi meg jelentését.

Új igazgató.

Ezután a nyugalomba vonult Jakab István vezérigazgató helyével megüresedett igazgatósági tagságra ejtették meg a választást.

Egyhangúlag az intézet régi, kipróbált főtisztviselőjét, Bothár L. Vilmos ügyv. igazgatót választotta meg a közgyűlés igazgatósági taggá, kinek ezzel nagyobb tér nyílt, hogy a székely alapítású, erős pénzintézetet tovább vigye a fejlődés útján.

A közgyűlés dr. Török Andor elnökgazdátó bejáró szavaival ért véget.

A közgyűlés után este Turóczy Dénes vendéglőjében az igazgatóság, felügyelő-bizottság, tisztviselők és néhány meghítt barát társas vacsorára jött össze, melyen számos felköszöntő hangzott el.

Dr. Boga Alajos nyitotta meg a felköszöntők sorát és dicsérte az intézet vezetését, mely lehetővé tette, hogy a mai nehéz helyzetben oly szép eredménnyel zárhatta le az évi mérlegét. Dr. Török Andor, dr. Dávid István, dr. Gyöngyösi István, Paál Lajos, Tóth Balázs és Bálint Vince az új igazgatót, Bothár L. Vilmost köszöntötték, aki e munkája révén emelkedett arra a ranglétrára, melyet elődje, ifj. Jakab István egy félszázadon át betöltött. Amikor az új igazgatót az elismerés hangján köszöntik, a nyugalomba vonult vezérigazgatóról is szól a megemlékezés, aki nagy, bölcsességgel irányította az intézet hajóját.

A felköszöntőkre Bothár L. Vilmos igazgató meghatódva mond köszönetet és a legjobb akarattal, össze munkakészséggel ajánlja fel munka erejét annak az intézménynek, mely székely alapítású és fennmaradása, fejlesztése székely érdek. A legmeszebb menő elismerés hangján emlékezik meg a nyugalomba vonult vezérigazgatóról, mint az intézet életének egyik markáns alakjáról.

A társasvacsorának a záróra volt a berekesztője

(:) Jorga lemondása. Lapzártakor kaptuk a hírt, hogy Jorga benyújtotta lemondását. Helyébe Argetoianu jön, aki már ezt bejelentette Párisban.

Kultur-esték.

Szent Antal-est.

A legutóbbi Szent Antal-estét a Mária-kongregáció rendezte. Már hetekkel ezelőtt megindult a készülődés az est rendezői között, hogy egy igazán vidám-estét megjelölt műsorral lepiék meg a hálás publikumot.

Számítottak is a közönség nagyobb látogatottságára, így a sokszor szűknek bizonyult rendház ebédlő-terme helyett a tanítóképző tornatermében folyt le a jól sikerült Szent Antal-est.

A programot jazz-zene vezette, melyet igaz rátermettséggel Bartalis János, dr. Hollanday Pál, Wittig Paula, Antal Mariska, Kulcsár Rudolf és Nagy Zoltán adtak elő.

„Megjött a papa” c. egyfelvonásos szindarab előadásával Paál Malvinka, id. Pál Elek és Róth István fűtötték a jó hangulatot.

A Jucika belépője operetttrészetet a Mária-kongregáció énekkara adta elő zenekísérettel Sztigán Ferenc vezetésével. Sok készültetés és nagy ügybuzgóság jellemezte az egész játékot.

Szintén sok derűtséget, hamisítatlan jó humort hoztak a színpadra „A nagy per” c. egyfelvonásos vígjátékban Ambrus Gyula, Pál Elek, Várady Teréz, László Zoltán és ifj. Pál Elek.

Befejezésül nép és műdalokat muzsikáltak Nagy Zoltán, Bartalis János, Szilveszter Dezső és Kulcsár Rudolf, melyet kétszer is megújított a tapssal nem fukarkodó közönség.

Ki kell még emeljük Paál Malvinkát, aki szellemesen oldotta meg az est-konferansz szerepét.

A Ref. Kötőke.

Tegnap este a Ref. Nőszövetség rendezte meg kötőkéjét a tanácsház nagytermében, melyet a közönség megtöltött. Két lelkes uriaszony: dr. Molnár Dénesné és Paál Lajosné tiszteletesszonyok voltak az est rendezői.

Ki kell emelnünk Soós József s. lelkész felolvasását a mai női tipusról. A fiatal lelkész értékes erőnek bizonyult. Kozma Dezső Gárdonyi-verset adott elő oly szavaló készséggel, amelyet régen nem hallottunk Vásárhelyen. Longhy Blanka magyar nótái cigány zene kísérettel az est egyik fénypontja volt. Serester Margit éneke szintén gyönyörű programszám volt.

Az estről részletesebben jövő számunkban.

A Kath. Otthonban.

Szerdán tartotta a Kath. Otthon XII. előadást. Solyom Béla, a sárfalviak népszerű plebánosa, volt vásárhelyi főgimn. tanár, a mai gazdasági válság okairól beszélve, a megdöbbentő statisztikai adatokat vaslogikával egymás mellé sorakoztatva, kimutatta, hogy a gépek minden képzeletet felülmúló gyors, tömegtermelése, az emberi munkaerőnek megfelelően való kiszorítása és érvényesítése miatt okozott munkanélküliség (40 millió munkanélküli van az egész világon) és az arany most meginduló drágulása folytán előállott pénzhány, okai a mai világnyomorúságnak.

Solyom plebános előadása igazi, akadémikus előadás volt, amely méltán sorakozik az Otthon legjobban sikerült előadásai közé s dicséretre válik az előadónak, akinek remélhetőleg többször fogunk hallani az Otthon előadásaitól.

Szőcs Mihály tanár „Káin és Ábel” c. szellemes novellájával állandóan derült hangulatban tartotta a publikumot.

Bogdán Arthur fényképész: „Hogyan készül a fénykép?” címen tartott talpraesett kiselőadást, gyakorlatban is bevezetve a hallgatókat a fényképezés és a sötétkammera titkaiba.

Az eddigi előadás sorozatukból dicséretre kell meg állapítanunk, hogy az Otthon a legelőkelőbb gazdasági és közérdekű tudományos kérdéseken kívül a legpraktikusabb kérdésekről sem feledkezik meg s minden téren hasznos ismereteket igyekszik nyújtani a mind nagyobb számban érdeklődő közönségnek.

Elismerés illeti meg az Otthon előadói karát is, mely városunk és a vidék reprezentánsaiból áll, akik fáradságot nem ismerve, időt nem kímélve, nagy lelkesedéssel sietnek az Otthon szép kulturmunkájában támogatni.

A következő szerdai (febr. 3.) előadók: Bálint Vince bankigazgató, dr. Péter János ny. főgimn. igazgató, Székely Antal brassói tanár lesznek.

HIREK.

SZÉKELY UJSÁG

Politikai hetilap.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Jan.

30

1932.

— **Házasság.** Fülöp Kálmán tanítóképző intézeti tanár ma házasságot kötött városunkban Ugrai Mária urleánnyal.

— **Kaszinói közgyűlés és tea-est.** A Kézdivásárhelyi Kaszinó febr. 6-án, szombaton délután 3 órakor tartja évi rendes közgyűlését, melynek napirendjén a tisztviselők beszámolója a múlt évről, részleges tisztújítás és a választmány kiegészítése van kitűzve. A közgyűlés napján a választmány határozata folytán házi tea-est lesz, kizárólag a tagok számára, tehát nem nyilvános jelleggel.

— **Bothár L. Vilmos vezérigazgató.** A Kézdivásárhelyi Takarékpénztár igazgatósága f. hó 24-én, kedden délután tartott ülésén Bothár L. Vilmos igazgatósági tagot egyhangulag vezérigazgatóvá választotta. Nem kell külön méltatnunk az új vezérigazgató érdemeit, amelyek predesztináltak e fontos pozícióra, lapunk más helyén kitértünk erre. Ez alkalommal csak kifejezzük őszinte jó kívánságunkat: a jó szív melegségével, megértéssel és egészséggel állja meg azt a posztot, ahová a bizalom a törhetetlen munka jutalmául állította. Az Isten segítse!

— **Halálozások.** Özv. Zakariás Árpádné sz. Dobál Erzsébet jan 24 én 88 éves korában Budapesten meghalt. Dobál Lajos helybeli kereskedő testvérét gyászolja az elhunytban.

— **Özv. Fejér Andrásné, volt kerekas özvegye 74 éves korában meghalt városunkban.** — Ma, szombaton elhunyt városunkban Hegyesi Gyula cipész.

— **Egyesülés ünnepe.** Mult vasárnap, január 24-én ünnepelte az ország lakossága a román fejedelemségek egyesülésének évfordulóját. Ezt a napot városunkban is megülték a hatóságok, a házak lobogódíszit öltöttek, a gör. kel. templomban ünnepies istentisztelet volt. A bukaresti ünnepségeknek kiemelkedő mozzanata volt Károly király politikailag nagyjelentőségű szözata. Öfelsége az udvari ebédnél pohárköszöntőjében — többek között a következőket mondta:

— Akik az ország egységéért küzdöttek, nyujtsanak egymásnak kezét és közös erővel működjenek az ország érdekében.

— **TÜZOLTÓ-BÁL.** Az idei szezon, egyben a rövid farsang bezáró álarcos bálja more patrio a tűzoltóinké lesz február 9-én, hushagyó kedden. Mondanunk sem kell, hogy a tűzoltók — akik igazán megérdemlik a pártfogást, hogy fenmaradásukat biztosítsák — az idén is kitesznek magukért. Aki fesztelenül és jól akar mulatni, ott lesz e maszka-bálon.

— **Elszaporodtak a farkasok.** Csikvármegye területén a farkasok annyira elszaporodtak, hogy egyes községekbe csordáslag bemenészkednek. Csikszentmártonon eddig több, mint 15 kutyát faltak fel. Amint lapunknak írják, Gelence község határába is bemenészkedtek a farkasok. Pavelluka Dénes berecki juhós gazdának hosszú éveken át a juhait Gelencen telelnek ki és most, ahogy a juhok kimentek a kaszálóra, a csigolya bokrokból farkasok törtek elő és 10 15 drb. juhot széttéptek.

NYILTTÉR*)

Mindazok, akik az özv. Fejér Andrásné temetésén résztvettek vagy részvételükkel felkerestek, ezután fogadják hálás köszönetünket, a gyászoló család.

*) Ezen rovat alatt közölték nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

— **Az Iparkamara közleményei.** A nagybani bortermelők, bor és szeszeskereskedők tudomására hozzuk, hogy a bor, szeszesitalokat analizáló hivatalos laboratórium székelyhelyét feltüntető névjegyzék az Iparkamara-nál betekinthező. — Kereskedők és iparosok, kik ajánlatokat óhajtnak ingyenesen elhelyezni, egy Párisban megjelenő „Bulletin Economique Hebdomadaire” című lapban, forduljanak kérésükkel a következő címhez: „France-Europe Et Pays D'Outre Mer.” 61. Av. Victor Emanuel III. Paris.

*) **A SZÉKELYSÉG** második évfolyamának most megjelent első száma az eddigi sokat ígérő kezdetnek mindjobban kibontakozó konturjait mutatja. Az új év a praktikus és még erősebb hangsúlyozását a reális élettel való kapcsolatát adja a háziiparra való gondolással. Csáky a székely betegség, az alkoholizmus ellen küzdő gárda vezérének, Szabó György főesperesnek élettrajza után a csiki festékes szőnyegismertetés a kiváló etnografus Vámszer tanár tollából jő. A rovatok minden sora egy-egy adat a Székelyföld és népének ismertetéséhez. Ha az összképet nézzük, úgy látszik, alap hű tükre a sokirányú székely munkának. Szerkesztője a Székelyföld buvárloja Bányay János. A havi képes folyóirat Székelyudvarhelyen jelenik meg. Előfizetési ára egy évre 150 Lei (Kedvezményes ár tanúgyiek, lelkesek és nyugdíjasoknak 100 Lei.)

— **A legfiatalabb nagymama.** Amerikában rekordversenyt indítottak arra nézve, hogy ki a legfiatalabb nagymama? Előbb egy 32 éves, később egy 29 éves nagymama jelentkezett, akinek leánya a napokban adott életet egy kisleánynak. De ezt legyűrte egy oaklandi 29 éves nagymama, akinek unokája ma már egyéves. Említésre méltó, hogy ez a 29 éves nagymama 13 éves korában ment férjhez és leánya már be sem várta 13-ik születésnapját, hanem örök hűséget esküdött jelenlegi férjének.

— **Az őszibarackfa metszését** ismereti a „Növényvédelem és Kertészet” most megjelent legújabb száma. Cikkeket közöl a melegágykészítés hibáiról, a gyümölcsfáknál alkalmazható műtrágyákról, a gyümölcsfaültetési tervek készítéséről, az alma- és körtefák permetezéséről, a mák természetéről stb. A dusan illusztrált két szálapból a „Növényvédelem” kiadóhivatala (Budapest, VIII., Rákóczi-ut 51., IV. emelet 5.) e lapra való hivatkozással egy alkalommal ingyen küld mutatványszámot.

— **A számlák és nyugták bélyege.** Sokan még nincsenek tisztában, hogy mennyi bélyeg kell a számlákra és nyugtákra. Felvilágosításul a következőket közöljük: Azoknál a számláknál, nyugtáknál, amelyek áll. hatóságokhoz adatkak be, következő bélyeg rovandó le:

1. Számlabélyeg a számla értékének 0.20 százaléka.

2. Impozit proporcionál a számla értéke után 20,000 leuig 1.40 százalék.

Amennyiben a számla 20000 leunál nagyobb összegű, úgy az impozit proporcionált a pénzügyigazgatóságnál készpénzben kell lefizetni.

3. Nyugtabélyeg 10.000 leuig 3.— leu, 10.000 leun felül 50,000 leuig 7.— leu és 50.000 leutól felfelé 14.— leu.

Ezekon kívül a számlabélyeg után kell 2.— leu repülőbélyeg s a nyugta bélyeg után is 2 leu repülőbélyeg.

Ha tehát valaki egybe írja a számlát s azon nyugtatja is az összeg át vételét, amint ez általában szokás, úgy a fenti bélyeget mind rá kell ragasztani. Repülőbélyegben tehát két darab 2 leust.

A magánfelekkel szemben az összes bélyegek kötelezők, kivéve az impozit proporcionált.

FELHIVÁS.

A ref. egyházközség felhívja az adófizető atyafiakat, hogy az adókövető bizottság működését febr. 1-én d. u. 1/2 5 órai kezdettel a tanácssteremben megkezdji.

Első nap az A-B betűvel kezdődő nevek kerülnek sorra.

2-ik nap C-F; 5-ik „ L-M; 8-ik „Szo-Té; 3-ik „ G-J; 6-ik „ N-P; 9-ik „To-Z-ig 4-ik „ K; 7-ik „ R-Sz; a 10-ik napon Z től végig.

— Vasárnap adókövetés nincs, ellenben szombaton d. u. 3 órakor kezdődik az adókövetés. Ugyanez a hirdetés a hirdetési táblán is ki lesz függesztve.

A február 5-iki kötöke.

A következő kötöke estét a ref. bérpalota gyűlés termében tartják meg a következő műsorral:

1. Gyülekezeti ének.
2. Biblia magyarázat.
3. Egyházi ének.
4. Zeneszám.
5. Felolvas Szócs Mihály gim. tanár.
6. Zongorázik Botos Mancika.
7. Szaval Bodor Pálma.
8. Enekel Bagotainé Pataky Ilonka, hegedűn kíséri Kovács József ref. kántor.
9. Monolog Pataky Ibolykától.
10. Zongorázik Siklodyné Benkő Jolán.

Az est rendezői: Török M. Ibolya és Szócs Gizella.

(*) Dr. Kanabé Antal, volt budapesti szanatoriumi orvos, rendeléseit Főter 8 sz. alatt (Dávid Antal cég felett) Jakab István vezérigazgató ur házában megkezdette.

SPORT.

Január 24-én zajlott le a K. S. E. — Brasovia klubközi versenye.

A múlt vasárnap, január 24-én folyt le városunkban a Vigadó alsó termében a K. S. E. — Brasovia klubközi asztali tenisz versenye.

Ez a verseny is ékes bizonyítéka volt annak, hogy sport egyesületünk ping-pong szakosztálya a fejlődés olyan nivójára emelkedett, hogy felveheti a versenyt más városok legjobb játékosaival is. Különösen hölgyeink mutattak fel szép eredményt.

A verseny megkezdése előtt Fóris Béla, a Brasovia asztali tenisz szakosztályának vezetője átadja a K. S. E. nek a Brasovia (fehér-fekete) színeit viselő zászlót, a K. S. E. részéről pedig Bárdy Béla üdvözlö a Brasovia csapatát. Ezzel a verseny meg is kezdődik d. e. 9 órakor.

A férfi csoportban kiténtek: Takó E. és Keresztes E. (Brasovia), Winternitz Ö. és Héjja K. (K. S. E.)

A női csoportban a K. S. E. részéről résztvettek: Sipos Etus, Csikós Irénke, Deme Böske, Csikós Margit, Farkas Nusi és Mária, akik mind jók voltak, de különösen kitént bravouros játékával Sipos Etuska. A Brasovia részéről jó volt Foris Béláné.

A vegyes párosban jók voltak: Forisné — Takó (Brasovia), Csikós Irénke — Winternitz Ö. (K. S. E.) Sipos E. — Kézsmárky E. (K. S. E.)

A férfi párosban kiténtek: Takó — Brautigan (Brasovia), Winternitz — Bajkó (K. S. E.)

A csapatverseny végleges eredménye 24—24 pont arányban eldöntetlen, ami a decemberben Brassóban megtartott versenyben 66—33, a Brasovia javára elért eredményhez képest rohamos fejlődést jelent.

A versenynek este 10 órakor volt vége, utána pedig társas vacsora következett, mely a legjobb hangulatban a késő hajnali órákig tartott.

Febr. 6-án SPORT-TEAEST a Vigadóban.

MEGHIVÓ.

A Kézdivásárhelyi Kereskedők és Kereskedő Ifjak Köre f. évi február hó 14-én délután 3 órakor a Kör helyiségében rendes

KÖZGYÜLÉST tart, amelyre a t a g o k a t tisztelettel meghívja.

T Á R G Y:

- Elnöki megnyitó.
- Titkári jelentés.
- Számvizsgálók jelentése
- Gazda jelentése.
- Könyvtáros jelentése.
- Indítványok.

Alapszabály értelmében csak oly indítványok tárgyalhatók, amelyek a közgyűlés előtt legalább 8 nappal írásban az elnökségnek átadatnak. Elnökség.

Nyomtatványszükségletét

a mai gazdasági helyzetnek megfelelőleg leszállított árakban a MINERVA-nyomda. Tegyen kísérletet!

Munkamegrendelés a KOVÁCS-hírlapirodában.

A mozi műsora.

Vasárnap, január 31-én: A világ legnagyobb filmje: „NYUGATON A HELYZET VALTOZATLAN.”

Az óriási siker szárnyán érkezett hozzánk ez a film, amely mindenütt a világon 100%-ban beigazolta a hozzáfűzött nagy várakozásokat. Az egész művelt világot megrázta Remarque regénye, mikor megjelent és most még fokozódik a hatás, hogy ez a remekmű filmen is megjelent.

Minden úgy van, mint a könyvben. Először az iskolában az osztály. — A tizenhatévesek, akik a képmutató osztályfőnök lekecséző beszédére önként mennek a halál elé. — A kiképzés gyötrelmei, az altisztek kiábrándító kegyetlensége, a front, az első roham (csodálatos technikával készült ez a jelenet) az epizód a csizmával, amely az egész történetnek talán a legemberibb része, a szörnyű éjszaka a gránátölcsérből, a kórház, a háborús otthon, vissza a frontra, azután a kimerültség halál. — Egy kis madárért, amely csiripel a fedezék előtt, amelyért ki nyulik egy kéz, hogy végre-végre dédelgethessen fiatal szíve melegével, ezen a rettentő embervágóhídon valakit, vagy valamit. Egy francia célbaveszi és a kéz lehanyatlík örökre. — A végén elvonulnak a halott tizenhatévesek a katonasírok felett...

Borzalmas, gyönyörű! Egy német regény, amerikai szereplőkkel, angolul, mentes mindenü nacio n alizmustól. — Ragyogó, háborúellenes propaganda film, aminek a főérdeme, hogy közelebb hozza az amerikai közvéleményt a németekhez, akiket ebben a filmben szenvedő, érző embereknek, a háború nyomorult áldozatainak lát meg Amerika. Ép olyan, mint az ő katonáit, nem pedig mindent elseprő szörnyű géppuskának, ahogy az eddigi amerikai háborús filmekben a németeket ábrázolták. (as.—nő.)

A város hivatalos hirdetései

Primăria Comunei Urb. Târgul-Săcuiesc.

No. 261/1932.

Publicațiunea.

Se aduce la cunoștință publică că Primăria orașului Târgul-Săcuiesc va ține licitație publică cu ofertă în cabinetul primarului la 12 Februarie 1932 ora 11 pentru lucrările de fiecărie și rotărie necesare orașului pe anul 1932.

Licitațiunea se va ține în conformitate cu dispozițiunile Art. 88-110 din Legea Contabilității publice. Condițiunile de licitare se pot vedea la serviciul economic.

Hirdetmény.

A Târgul-Săcuiesc-i ideiglenes bizottság zárt írásbeli ajánlatokkal 1932 február 12-én d. e. 11 órakor a polgármesteri hivatalban árlejtést tart a város részére 1932 évben szükséges kovács és kerek munkálatokra.

Az árverésnél a számviteli törvény 88-110 §-ai irányadók.

Feltételek a városi gazdasági hivatalban megtekinthetők.

Târgul-Săcuiesc, la 22. Ianuarie 1932.

Președ. Com. Int.:
(ss) Nastasi

Secretar Gen.
(ss) R. Cosma

No. 356/1932.

Publicațiune

Se aduce la cunoștință publică, că lista electorală alegătorilor camerei de comerț și industrie din Târgul-Săcuiesc este afișată spre vedere publică în biroul registraturii dela 1 Februarie 1932 până la 15 Februarie 1932. Cei interesați a pot privi în orele oficiale.

Hirdetmény

Közhirre tesszük, hogy az iparkamarai Târgul-Săcuiesc-i választók névsora a városi tanács iktató helyiségében 1932 február 1-től kezdve 1932 február 15-ig közszemlére ki van téve. Az érdekeltek hivatalos órák alatt megtekinthetik.

Târgul-Săcuiesc, la 27. Ianuarie 1932.

Președ. Com. Int.
(ss) Dr. V. Bîdu

Secretar Gen.
(ss) R. Cosma

Pentru conformitate: Rohau

KÖZGAZDASÁG.

Földbérlet felmondás. Ez idő szerint sem joggyakorlatunk, sem törvényeink nem adnak lehetőséget a bérlet lejárat előtt való megszüntetésére, vagy a bérlet leszállítására azon a címen, hogy a bérlőnek rossz termése volt. Tűzvész, elemi csapásként haló árvíz ad ugyan erre jogot, de a rossz termés nem. A haszonbér fizetésre a moratorium törvény nem ad haladékot. Mindezek következményeként egyes vidékeken sajnos a bérlettől való megszökés kezd szokássá válni, mely esetben a birtokos jelentékeny károkat szenved. Természetesen ez a megállapítás nem vonatkozik a kipróbált becsületes bérlői karra, de az egyre sürűbben előforduló esetek arra figyelmeztetnek, hogy ezt a kérdést addig is, amíg törvény szabályozná, helyén való lesz a bérleti szerződésekben világosan rendezni.

Rizs helyett együnk tarhonyát. Váradi Géza miskolci felsőkereskedelmi iskolai tanár azt az eszmét vetette fel, hogy Magyarországon a közfogyasztásban a külföldi származású rizs a magyar búzából, illetőleg lisztből készült tarhonyával volna helyettesítendő, miáltal egyfelől a külkereskedelmi mérleg jelentékeny javulása, másfelől pedig a magyar buza jobb értékesítése válna lehetővé. Váradi tanár a kalória-egyenértékeket is kiszámította és minden kétségen felül megállapította, hogy a tarhonya tápértéke, különösen pedig a tojással készült tarhonyáé, magasabban áll, mint a rizs tápértéké. Ezeknek a figyelembe vételét a Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara feliratot intézett a kormányhoz az iránt, hogy e kérdést megfontolt tárgyává téve, tegye meg a szükséges intézkedéseket oly irányban, hogy úgy a hadsereg, valamint a többi állami és társadalmi intézmények ellátásában a külföldi eredetű rizs a magyar búzából készült tarhonyával helyettesíthessék és egyúttal a tarhonyaipar támogatására mindennemű kedvezmény biztosíthassék. A példa nálunk is követhető volna.

Egy éves száraz
bűkk tűzifa

és
tölgy-fahulladék

állandóan kapható

Csiha Lajosnál

vagy

Transylvánia fűrészében

2 szoba, konyha,
mellékhelyiségekből
álló kőház kiadó. Értekez: hetnia Kiadóban.

Könyvkötéseket

elvéllal a Kovács hírlapiroda.

Február 2-ikán reggel
jelenik meg a

NÉPUJSÁG,
melynek példányonkénti ára
2 leu

lesz és naponként magába foglalja
a világ és az ország összes eseményeit rövid, de megízható értekezések alapján.

Ez a lap azoknak készül, akik
a rossz gazdasági viszonyok
következtében nincsenek abba
a helyzetben, hogy a drágább,
nagy lapot vegyenek,

A NÉPUJSÁG elárúsító helye Kézdivásárhelyen: Kovács-hírlapiroda és öv Kovácsné elárúsító bodéja a főterén, de kapható az utcai elárúsítóknál is.

Rikkancsokat felvesszünk!

Hirdetéseket jutányos áron közöl a Székely Ujság

Arany éremmel kitüntetve

Vegyileg tisztít és fest női- és férfi ruhákat, plissézozást különböző mintákban készít, posztókat ványol, fest és présel többféle minőségben, női és férfi kiizzadt filz kalapokat tisztít anélkül, hogy formájá elveszítene, = legjutányosabb árban **Bartos Boldizsár** TÂRGUL-SĂCUESC — KÉZDIVÁSÁRHELY

Tipografia „MINERVA” nyomda Târgul-Săcuiesc (Kézdivásárhely) 1932.